

Z A K O N
O POTVRĐIVANJU KONVENCIJE O OSNIVANJU
EVROPSKE ORGANIZACIJE ZA NUKLEARNA
ISTRAŽIVANJA

Član 1.

Potvrđuju se Konvencija o osnivanju Evropske organizacije za nuklearna istraživanja od 1. jula 1953. godine, sa izmenama i dopunama od 17. januara 1971. godine, usvojena, u originalu na engleskom i francuskom jeziku, u Parizu.

Član 2.

Tekst Konvencije o osnivanju Evropske organizacije za nuklearna istraživanja od 1. jula 1953. godine, sa izmenama i dopunama od 17. januara 1971. godine, u originalu na engleskom jeziku i u prevodu na srpski jezik, glasi:

CONVENTION FOR THE ESTABLISHMENT OF A EUROPEAN ORGANIZATION FOR NUCLEAR RESEARCH

Preamble

The Convention for the Establishment of a European Organization for Nuclear Research and the Financial Protocol annexed thereto, open for signature at Paris from 1 July to 31 December 1953, entered into force on 29 September, 1954.

Subsequently, both the Convention and the Financial Protocol annexed thereto have been amended.

At its Thirty-sixth Session, held at Geneva on 13 and 14 December 1967, the Council of the Organization recommended to Member States acceptance of the amendments to the Convention contained in document CERN/731/Rev. These amendments entered into force on 17 January 1971.

At its First Session, held at Geneva on 7 and 8 October, 1954, the Council of the Organization adopted the amendment to the Financial Protocol contained in the document CERN/112, which entered into force on 8 October, 1954.

At its Forty-fifth Session, held at Geneva on 22 December 1970, the Council of the Organization adopted the amendments to the Financial Protocol contained in document CERN/732/Rev., which entered into force on 17 January, 1971.

The present revised edition of the Convention and the Financial Protocol annexed thereto embodies all the amendments mentioned above and is therefore in conformity with the original text of the Convention and Financial Protocol as amended.

Geneva, 18 January, 1971.

THE STATES parties to this Convention,

CONSIDERING the Agreement open for signature at Geneva on the fifteenth of February, 1952, constituting a Council of Representatives of European States for planning an international laboratory and organizing other forms of co-operation in nuclear research;

CONSIDERING the Supplementary Agreement signed at Paris on the thirtieth of June, 1953, prolonging the said Agreement; and

DESIRING, pursuant to section 2 of Article III of the said Agreement of the fifteenth of February, 1952, to conclude a Convention for the Establishment of a European Organization for Nuclear Research, including the establishment of an international laboratory for the purpose of carrying out an agreed programme of research of a pure scientific and fundamental character relating to high-energy particles;

HAVE AGREED as follows:

ARTICLE I

Establishment of the Organization

1. A European Organization for Nuclear Research (hereinafter referred to as "the Organization") is hereby established.

2. The seat of the Organization shall be at Geneva, unless the Council referred to in Article IV subsequently decides by a two-thirds majority of all the Member States to transfer it to the place where another of the Laboratories referred to in sub-paragraph (a) of paragraph 2 of Article II is situated.

ARTICLE II

Purposes

1. The Organization shall provide for collaboration among European States in nuclear research of a pure scientific and fundamental character, and in research essentially related thereto. The Organization shall have no concern with work for military requirements and the results of its experimental and theoretical work shall be published or otherwise made generally available.

2. The Organization shall, in the collaboration referred to in paragraph 1 above, confine its activities to the following:

1. the construction and operation of one or more international laboratories (hereinafter referred to as "the Laboratories ") for research on high-energy particles, including work in the field of cosmic rays; each Laboratory shall include:
  - i. one or more particle accelerators;
  - ii. the necessary ancillary apparatus for use in the research programmes carried out by means of the machines referred to in (i) above;
  - iii. the necessary buildings to contain the equipment referred to in (i) and (ii) above and for the administration of the Organization and the fulfilment of its other functions;
2. the organization and sponsoring of international co-operation in nuclear research, including co-operation outside the Laboratories; this co-operation may include in particular:
  1. work in the field of theoretical nuclear physics;
  2. the promotion of contacts between, and the interchange of, scientists, the dissemination of information, and the provision of advanced training for research workers;
  3. collaborating with and advising other research institutions;
  4. work in the field of cosmic rays.
3. The programmes of activities of the Organization shall be:
  1. the programme carried out at its Laboratory at Geneva including a proton synchrotron for energies above ten gigaelectronvolts (1010 eV) and a synchro-cyclotron for energies of six hundred million electronvolts (6×10^8 eV);
  2. the programme for the construction and operation of the intersecting storage rings connected to the proton synchrotron described in sub-paragraph (a) above;
  3. the programme for the construction and operation of a Laboratory to include a proton synchrotron for energies of about three hundred gigaelectronvolts (3×10^{11} eV);
  4. any other programme falling within the terms of paragraph 2 above.

4. The programmes referred to in sub-paragraph (c) and (d) of paragraph 3 above shall require approval by the Council by a two-thirds majority of all the Member States. In giving such approval, the Council shall define the programme, and this definition shall include those administrative, financial and other provisions necessary for the proper management of the programme.

5. Any change to the definition of a programme shall require approval by the Council by a two-thirds majority of all the Member States.

6. Until the bringing into operation of the accelerator referred in sub-paragraph (c) of paragraph 3 above, the date of which shall be determined by the Council by a two-thirds majority of all the Member States, the basic programme of the Organization shall be that referred to in sub-paragraph (a) of that paragraph. From that date, the programme referred to in sub-paragraph (c) shall also become part of the basic programme, and the Council may, by a two-thirds majority of all the Member State participating in that programme votes to the contrary, is no longer part of the basic programme.

7. The Laboratories shall co-operate to the fullest possible extent with laboratories and institutes in the territories of Member States within the scope of their programmes of activities. So far as is consistent with the aims of the Organization, the Laboratories shall seek to avoid duplicating research work which is being carried out the said laboratories or institutes.

ARTICLE III

Conditions of Membership

1. States which are parties to the Agreement of the fifteenth of February, 1952, referred to in the Preamble hereto, or which have contributed in money or in kind to the Council thereby established and actually participated in its work, shall have the right to become members of the Organization by becoming parties to this Convention in accordance with the provisions of Article XV, XVI and XVII.

2.

1. Other States may be admitted to the Organization by the Council referred to in Article IV by a unanimous decision of all the Member States.

2. If a State wishes to join the Organization in accordance with the provisions of the preceding sub-paragraph, it shall notify the President of the Council. The President shall inform all Member States of this request at least three months before its discussed by the Council. States accepted by the Council may become members of the Organization by acceding to this Convention in accordance with the provisions of Article XVII.

3. Each Member State shall signify in writing to the President of the Council those programmes of activities in which it wishes to participate. No State shall be entitled to become or to remain a member of the Organization unless it participates in at least one of the programmes of activities forming part of the basic programme.

4. The Council may, by a two-thirds majority of all the Member States, determine a minimum initial period of participation in any programme of activities together with a limit on the expenditure that may be incurred for that programme during that period. Once this period of participation and limit of expenditure have been so determined, the Council may, by the same majority, change either provided that no Member State participating in the programme votes to the contrary. Subject to any such minimum period of participation, a Member State may at any time give

notice in writing to the President of the financial year following that in which notice is given, or on such later date as the Member State proposes.

5. In the event that a programme of activities comes to an end, the Council shall be responsible for its liquidation, subject to any agreement which may be made at the time between the Member States participating in that programme, and subject also to the relevant terms of any agreement which exists between the Organization and the States on the territories of which the programme is being carried out. Any surplus shall be distributed among those Member States which are participating in the programme at the time of its termination, in proportion to the total contributions actually made by them in respect of that programme. In the event of a deficit, this shall be met by the same Member States in the same proportions as those in which their contributions in respect of the programme have been assessed for the financial year then current.

6. Member States shall facilitate, for the purposes of the activities of the Organization, the exchange of persons and of relevant scientific and technical information, provided that nothing in this paragraph shall:

1. affect the application to any person of the laws and regulations of Member States relating to entry into, residence in, or departure from, their territories; or
2. require any Member State to communicate, or to permit the communication of, any information in its possession in so far as it considers that such communication would be contrary to the interests of its security.

ARTICLE IV

Organs

The Organization shall consist of a Council and, in respect of each Laboratory, a Director-General, assisted by a staff.

ARTICLE V

The Council

1. The Council shall be composed of not more than two delegates from each Member State who may be accompanied at meetings of the Council by advisers.
2. The Council shall, subject to the provisions of this Convention:
  1. determine the Organization's policy in scientific, technical and administrative matters;
  2. approve the programmes of activities of the Organization;
  3. adopt, by a two-thirds majority of Member States represented and voting, the parts of the budget which apply to the different programmes of activities and determine the financial arrangements of the Organization in accordance with the Financial Protocol annexed to this Convention;
  4. review expenditures and approve and publish audited annual accounts of the Organization;
  5. decide on the staff establishments required;
  6. publish an annual report or reports;

7. have such other powers and perform such other functions as may be necessary for the purposes of this Convention.
3. The Council shall meet at least once a year at such places as it shall decide.
4. Each Member State shall have one vote in the Council.
5. Except where otherwise provided in this Convention, decisions of the Council shall be taken by a simple majority of Member States represented and voting.
6. Where this Convention or the Financial Protocol annexed thereto provides that a matter requires approval by the Council by a two-thirds majority of all the Member States, and this matter relates directly to any programme of activities, the majority shall include also a two-thirds majority of all the Member States participating in that programme.
7. Except where this Convention or the Financial Protocol annexes thereto provides that a matter requires approval by the Council unanimously or by a two-thirds majority of all the Member States, no Member State shall be entitled to vote in regard to any matter falling within the limits of a programme as defined by the Council by virtue of Article II unless it participates in that programme or unless the matter affects directly any programme in which it participates.
8. A Member State shall not be entitled to vote in the Council if the amount of its unpaid contributions to the Organization exceeds the amount of the contributions due from it for the current financial year and the immediately preceding financial year. Similarly, it shall not be entitled to vote in the Council in respect of a particular programme of activities if the amount of its unpaid contributions to that programme exceeds the amount of the contributions due from it for the current financial year and the immediately preceding financial year. The Council nevertheless may, by a two-thirds majority of all the Member States, permit such Member State to vote if it is satisfied that the failure to pay is due to conditions beyond the control of the State concerned.
9. For the discussions of any matter in the Council, the presence of delegates from a majority of the Member States entitled to vote on that matter shall be necessary to constitute a quorum.
10. Subject to the provisions of this Convention, the Council shall adopt its own rules of procedure.
11. The Council shall elect a president and two vice-presidents who shall hold office for one year and may be re-elected on not more than two consecutive occasions.
12. The Council shall establish a Scientific Policy Committee and a Finance Committee, and such other subordinate bodies as may be necessary for the purposes of the Organization, and in particular for the execution and co-ordination of its different programmes. The creation and the terms of reference of such bodies shall be determined by the Council by a two-thirds majority of all the Member States. Subject to the provisions of this Convention and of the Financial Protocol annexed thereto, such sub-ordinate bodies shall adopt their own rules of procedure.
13. Pending the deposit of their instruments of ratification or accession, the States mentioned in paragraph 1 of Article III may be represented at meetings of the Council and take part in its work until the thirty-first of December, 1954. This right shall not include the right to vote, unless the State concerned has contributed to the

Organization in accordance with the provisions of paragraph 1 of Article 4 of the Financial Protocol annexed to this Convention.

ARTICLE VI

Directors - General and Staff

1.

1. The Council shall, by a two-thirds majority of all the Member States, appoint for each Laboratory a Director-General for a defined period and may, by the same majority, dismiss him. In respect of the Laboratory under his direction, each Director-General shall be the chief executive officer of the Organization and its legal representative. He shall, in regard to financial administration, act in accordance with the provisions of the Financial Protocol annexed to this Convention. The Council may, by a two-thirds majority of all the Member States, delegate to the Directors-General, either separately or jointly, authority to act on behalf of the Organization in other matters. Each Director-General shall also submit an annual report to the Council and shall attend, without the right to vote, all its meetings.
2. The Council may postpone the appointment of a Director-General for such period as it considers necessary, either on the entry into force of this convention or on the occurrence of a subsequent vacancy. In the event, it shall appoint a person to act in his stead, the person so appointed to have such powers and responsibilities as the Council may direct.

2. Each Director-General shall be assisted by such scientific, technical, administrative and clerical staff as may be considered necessary and authorized by the Council.

3. All staff shall be appointed and may be dismissed by the Council on the recommendation of the Director-General concerned. Appointments and dismissal to subordinate bodies established under the terms of paragraph 12 of Article V appointment and to the Directors-General. Any persons, not members of the staff, who are invited by or on behalf of the Council to work at any Laboratory shall be subject to the authority of the Director-General concerned, and to such general conditions as may be approved by the Council.

4. The responsibilities of the Directors-General and the staff in regard to the Organization shall be exclusively international in character. In the discharge of their duties they shall not seek or receive instructions from any government or from any authority external to the Organization. Each Member State shall request the international character of the responsibilities of the Directors-General and the staff, and not seek to influence them in the discharge of their duties.

ARTICLE VII

Financial Contributions

1. Each Member State shall contribute both to the capital expenditure and to the current operating expenses of the Organization:

1. for the period ending on the thirty-first of December 1956, as set out in the Financial Protocol annexed to this Convention; and, thereafter,

2. in accordance with scales which shall be decided every three years by the Council by a two-thirds majority of all the Member States, and shall be based on the average net national income at factor cost of each Member State for the three latest preceding years for which statistics are available, except that,
  1. in respect of any programme of activities, the Council may determine, by a two-thirds majority of all the Member States, a percentage as the maximum which any Member State may be required to pay of the total amount of contributions assessed by the Council to meet the annual cost of that programme; once any such maximum percentage has been so determined, the Council may, by the same majority, change it, provided that no Member State participating in that programme votes to the contrary;
  2. the Council may decide, by a two-thirds majority of all the Member States, to take into account any special circumstances of a Member State and adjust its contribution accordingly; for the purpose of applying this provision it shall be considered to be a special circumstance, in particular, when the national income "per capita" of a Member State is less than an amount to be decided by the Council by the same majority.
2. When participation by the Organization in a national or multinational project forms a programme of activities of the Organization, the terms of paragraph 1 above shall apply unless the Council, by a two-thirds majority of all the Member States, determines otherwise.
3. The contributions to be paid by a Member State under paragraph 1 of this Article shall be calculated in respect of, and applied only to, the programmes in which it participates.
4.
  1. The Council shall require States which become parties to this Convention after the thirty-first of December, 1954, to make a special contribution towards the capital expenditure of the Organization already incurred in respect of the programmes in which they participate, in addition to contributing to future capital expenditure and current operating expenses. The Council shall require a similar contribution from Member States in respect of any programme in which they first participate after its commencement. The amount of this special contribution shall be fixed by the Council by a two-thirds majority of all the Member States.
  2. All contributions made in accordance with the provisions of subparagraph (a) above shall be applied in reducing the contributions of the other Member States in respect of the programmes concerned.
5. Contributions due under the provisions of this Article shall be paid in accordance with the Financial Protocol annexed to this Convention.
6. To the extent of the authority delegated to him under the terms of subparagraph (a) of paragraph 1 of Article VI, and subject to any directions given by the Council, a Director-General may accept gifts and legacies to the Organization provided that such gifts or legacies are not subject to any conditions inconsistent with the purposes of the Organization.

ARTICLE VIII

Co-operation with UNESCO and with other organization

The Organization shall co-operate with the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. It may also, by a decision of the Council taken by a two-thirds majority of all the Member States, co-operate with other organizations and institutions.

ARTICLE IX

Legal Status

The Organization shall have legal personality in the metropolitan territories of all Member States. The Organization and the representatives of Member States on the Council, the members of any sub-ordinate bodies established under paragraph 12 of Article V, the Directors-General and the members of the staff of the Organization shall be accorded, in the metropolitan territories of Member States, by virtue of agreements to be concluded between the Organization and each Member State concerned, such privileges and immunities, if any, as they agree to be necessary for the exercise of the functions of the Organization. The agreements to be concluded between the Organization and the Member States on the territory of which the Laboratories of the Organization shall be established shall contain, in addition to provisions concerning privileges and immunities, provisions regulating the special relations between the Organization and those Member States.

ARTICLE X

Amendments

1. The Council may recommend amendments of this Convention to Member States. Any Member State which wishes to propose an amendment shall notify the President of Council thereof. The President shall inform all Member States of any amendment so notified at least three months before it is discussed by the Council.

2. Any amendment of this Convention recommended by the Council shall require acceptance in writing by all Member States, It shall come into force thirty days after the President has received notifications of acceptance from all Member States. The President shall inform all Member States and the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization of the date on which the amendment shall thus come into force.

3. The Council may amend the Financial Protocol annexed to this Convention by a two-thirds majority of all the Member States provided that such amendment does not conflict with the Convention. Any such amendment shall come into force on date to be decided by the Council by the same majority. The President of Council shall inform all Member States and the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization of each such amendment and of the date on which it shall come into force.

ARTICLE XI

Disputes

Any dispute between two or more Member States concerning the interpretation or application of this Convention which is not settled by the good offices of the of the Council shall be submitted to the International Court of Justice, unless the Member States concerned agree on some other mode of settlement.

ARTICLE XII**Withdrawal**

After this Convention has been in force for seven years, a Member State may, subject to the provisions of paragraph 4 of Article III, give notice in writing to the President of Council of withdrawal from the Organization and such withdrawal shall take effect at the end of the financial year following that in which notice is given, or at such later date as the Member State proposes.

ARTICLE XIII**Non-fulfilment of Obligations**

If a Member fails to fulfil its obligations under this Convention, it shall cease to be a member of the Organization on a decision of the Council taken by a two-thirds majority of all the Member States.

ARTICLE XIV**Dissolution**

The Organization shall be dissolved if at any time there are less than five Member States. It may be dissolved at any time by agreement between the Member States. Subject to any agreement which may be made between Member States at the time of dissolution, the State on the territory of which the seat of the Organization is at that time established shall be responsible for the liquidation, and the surplus shall be distributed among those States which are members of the Organization at the time of the dissolution in proportion to the contributions actually made by them from the dates of their becoming parties to this Convention. In the event of a deficit, this shall be met by the existing Member States in the same proportions as those in which their contributions have been assessed for the financial year then current.

ARTICLE XV**Signature**

This Convention and the annexed Financial Protocol, which is an integral part thereof, shall be open for signature until the thirty-first of December, 1953, any State which satisfies the conditions laid down in paragraph 1 of Article III.

ARTICLE XVI**Ratification**

1. This Convention and the annexed Financial Protocol, shall be subject to ratification.
2. Instruments of ratification shall be deposited with the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.

ARTICLE XVII**Accession**

1. Any State, not a signatory of this Convention, which satisfies the conditions laid down in paragraphs 1 or 2 of Article III may accede to the Convention and the Financial Protocol as from the first of January, 1954.
2. Instruments of accession shall be deposited with the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.

ARTICLE XVIII

Entry into force

1. This Convention and the annexed Financial Protocol shall enter into force when seven States have ratified, or acceded to, these instruments, provided that:

1. the total of their percentage contribution on the scale set out in the Annex to the Financial Protocol amounts to not less than seventy-five per cent; and
2. Switzerland, being the country in which the seat of the Organization is to be established, shall be among such seven States.

2. This Convention and the annexed Financial Protocol shall enter into force for any other signatory or acceding State on the deposit of its instrument of ratification or accession, as the case may be.

ARTICLE XIX

Notifications

1. The Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization shall notify all signatory and acceding States, and all other States which took part in the Conference for the organization of studies concerning the establishment of a European Nuclear Research Laboratory held at Paris in December, 1951, and at Geneva in February, 1952, of the deposit of each instrument of ratification or accession, and of the entry into force of this Convention.

2. The President of Council shall notify all Member States and the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization of every withdrawal from, or termination of, membership.

ARTICLE XX

Registration

The Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization shall, upon the entry into force of this Convention, register it with the Secretary-General of the United Nations in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned representatives, having been duly authorised thereto by their respective Governments, have signed this Convention.

Done at Paris, this first day of July, 1953, in the English and French languages, both texts being equally authoritative, in a single original, which shall be deposited in the archives of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, the Director-General of which shall transmit a certified copy to all signatory and acceding States and to all other States which took part in the Conference for the organization of studies concerning the establishment of a European Nuclear Research Laboratory.

**FINANCIAL PROTOCOL ANNEXED TO THE CONVENTION
FOR THE ESTABLISHMENT OF A EUROPEAN
ORGANISATION FOR NUCLEAR RESEARCH**

THE STATES parties to the Convention for the Establishment of a European Organization for Nuclear Research (hereinafter referred to as "the Convention"), DESIRING to make provision for the financial administration of the said Organization, HAVE AGREED as follows:

ARTICLE 1

Budget

1. The financial year of the Organization shall run from the first of January to the thirty-first of December.
2. Each Director-General shall not later than the first of September in each year submit to the Council for consideration and approval detailed estimates of income and expenditure for the following financial year.
3. Estimates of income and expenditure shall be divided under general headings. transfers within the budget shall not be permitted except by authority of the Finance Committee referred to in Article 3. The exact form of the estimates shall be determined by the Finance Committee on the advice of the Directors-General.

ARTICLE 2

Supplementary Budget

The Council may require a Director-General to present supplementary or revised budget estimates of circumstances make it necessary. No proposal involving additional expenditure shall be deemed to be approved by the Council until it has approved an estimate submitted by the appropriate Director-General of the additional expenditure involved.

ARTICLE 3

Finance Committee

1. The Finance Committee, established by paragraph 12 of Article V of the Convention, shall be composed of representatives of all Member States.
2. The Finance Committee shall, in reaching its decisions, follow the rules for voting and quorum prescribed for the Council in Article V of the Convention.
3. This Committee shall examine the budget estimates of the Directors-General, after which they shall be transmitted to the Council with the Committee's report thereon.

ARTICLE 4

Contributions

1. For the period ending on the thirty-first of December, 1954, the Council shall make provisional budgetary arrangements, which shall be met by contributions as provided for in paragraph (1) of the Annex to this Protocol.
2. For the financial years 1955 and 1956, approved budget expenditure shall be met by contributions from Member States, which shall be assessed in the same proportions as the percentage figures set out in paragraph (2) of the Annex to this Protocol, it being understood that the provisos mentioned in (i) and (ii) of subparagraph 1 of Article VII of the Convention shall apply.

3. From the first of January, 1957, approved budget expenditure shall be met by contributions from Member States as provided for in Article VII of the Convention

4. When any State, whether on becoming a member of the Organization or later, first participates in a programme of activities, the contributions of the other Member States concerned shall be reassessed and the new scale shall take effect as from the beginning of the current financial year. Reimbursements shall be made, if necessary, to ensure that the contributions paid by all the Member States for that year are in conformity with the new scale.

1. The Finance Committee shall in consultation with the Directors-General determine the terms on which payments in respect of contributions shall be made consistently with the proper financing of the Organization.
2. Each Director-General shall thereafter notify Member States of the amount of their contributions and of the dates on which payments shall be made.

ARTICLE 5

Currency of Contributions

1. The budget of the Organization shall be expressed in the currency of the country in which the seat of the Organization is established.
2. The Council shall, by a two-thirds majority of all the Member States, determine the payments arrangements and the currency or currencies in which the contributions of the Member States shall be made.

ARTICLE 6

Working Capital Funds

The Council may establish working capital funds.

ARTICLE 7

Financial Rules

After consultation with the Finance Committee, the Council shall, by a two-thirds majority of all the Member States, adopt rules for the financial administration of the Organization, which shall constitute the Financial Rules.

ARTICLE 8

Accounts and Auditing

1. Each Director-General shall keep an accurate account of all receipts and disbursements.
2. The Council shall appoint auditors who will serve for three years in the first instance and may be reappointed. The auditors shall examine the accounts of the Organization, particularly in order to certify that the expenditure has conformed, within the limits specified in the Financial Rules, to the provisions made in the budget, and shall discharge such other functions as are set out in the Financial Rules.
3. Each Director-General shall furnish the auditors with such information and help as they require to carry out their duties.

IN WITNESS WHEREOF, The undersigned representatives, having been duly authorized thereto by their respective Governments, have signed this Protocol.

Done at Paris, this first day of July, 1953, in the English and French languages, both texts being equally authoritative, in a single original, which shall be deposited in the archives of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, the Director-General of which shall transmit a certified copy to all signatory and acceding States and to all other States which took part in the Conference for the organization of studies concerning the establishment of a European Nuclear Research Laboratory.

KONVENCIJA O OSNIVANJU EVROPSKE ORGANIZACIJE ZA NUKLEARNA ISTRAŽIVANJA

„Preambula”

Konvencija o osnivanju Evropske organizacije za nuklearna istraživanja sa priloženim Finansijskim Protokolom, otvorena za potpisivanje u Parizu od 1. jula do 31. decembra 1953, stupila je na snagu 29. septembra, 1954,

Pri tome, i Konvencija i priloženi Finansijski Protokol su bili izmenjeni,

Na svojoj tridesetšestoj sesiji, održanoj u Ženevi 13. i 14. decembra 1967, Savet Organizacije je preporučio državama članicama da usvoje izmene Konvencije sadržane u dokumentu CERN/731/Rev. Te izmene su stupile na snagu 17. januara 1971. godine,

Na svojoj prvoj sesiji, održanoj u Ženevi 7. i 8. oktobra, 1954, Savet Organizacije je usvojio izmene Finansijskog Protokola sadržane u dokumentu CERN/112, koji je stupio na snagu 8. oktobra, 1954.

Na svojoj četrdesetpetoj sesiji, održanoj u Ženevi 22. decembra 1970, Savet Organizacije je usvojio izmene Finansijskog Protokola sadržane u dokumentu CERN/732/Rev., koji je stupio na snagu 17. januara 1971.

Sledeća revidirana verzija Konvencije i priloženog Finansijskog Protokola sadrži sve gore navedene izmene i tako je usaglašena sa originalnim tekstom izmenjene Konvencije i Finansijskog Protokola.

Ženeva, 17. januar, 1971

DRŽAVE potpisnice ove Konvencije,

UZIMAJUĆI U OBZIR Sporazum koji je otvoren za potpisivanje u Ženevi 15. februara 1952. godine, kojim se uspostavlja Savet predstavnika evropskih država za planiranje međunarodne laboratorije i organizovanje drugih oblika saradnje u nuklearnim istraživanjima;

UZIMAJUĆI U OBZIR dopunski sporazum potpisan u Parizu 30. juna 1953. godine, kojim se produžava pomenuti sporazum; i

ŽELEĆI, u skladu sa stavom 2. člana III Sporazuma od 15. februara 1952. godine, da zakluče Konvenciju o osnivanju Evropske organizacije za nuklearna istraživanja, uključujući osnivanje Međunarodne laboratorije u svrhu sprovođenja dogovorenog programa istraživanja koja su čisto naučnog i fundamentalnog karaktera, koja se odnose na čestice visoke energije;

DOGOVORILE su se na sledeći način:

ČLAN I

Osnivanje Organizacije

1. Ovim se osniva Evropska organizacija za nuklearna istraživanja (u daljem tekstu „Organizacija”).
2. Sedište Organizacije je u Ženevi.

ČLAN II

Svrha

1. Organizacija omogućava saradnju među evropskim državama u nuklearnim istraživanjima koja su čisto naučnog i fundamentalnog karaktera, kao i u istraživanjima koja se suštinski odnose na njih. Organizacija se ne bavi radom za vojne potrebe i rezultati njenog eksperimentalnog i teoretskog rada moraju biti objavljeni ili na drugi način postati dostupni javnosti.

2. Organizacija, u saradnji pomenutoj u stavu 1. ovog člana, ograničava svoje aktivnosti na one aktivnosti koje su navedene u st. 3, 4. i 5. ovog člana.

3. Osnovni program Organizacije obuhvata:

(a) Izgradnju Međunarodne laboratorije (u daljem tekstu „Laboratorija”) za istraživanje čestica visoke energije, uključujući rad na polju kosmičkih zraka. Laboratorija se sastoji od:

- (i) protonskog sinhrotrona za energije iznad deset giga elektron volti (1010 eV);
- (ii) sinhrociklotrona koji je sposoban da ubrza protone do približno 600 miliona elektron volti (6×10^8 eV);
- (iii) neophodnih pomoćnih aparata za upotrebu u istraživačkim programima koji se sprovode pomoću mašina navedenih u (i) i (ii) iznad;
- (iv) neophodnih zgrada za smeštanje opreme navedene u (i), (ii) i (iii) iznad, i za administraciju Organizacije i ispunjavanje ostalih njenih funkcija.

(b) Rad navedene Laboratorije.

(c) Organizaciju i sponzorisanje međunarodne saradnje u nuklearnim istraživanjima, uključujući saradnju izvan Laboratorije. Ova saradnja može konkretno da obuhvati:

- (i) rad u oblasti teorijske nuklearne fizike;
- (ii) unapređenje kontakata između naučnika i njihovu razmenu, širenje informacija i pružanje napredne obuke za istraživače;
- (iii) saradnju i savetovanje nacionalnih istraživačkih institucija;
- (iv) rad na polju kosmičkih zraka.

4. Svaki dodatni program se podnosi se Savetu navedenom u članu IV i zahteva odobrenje dvotrećinske većine svih država članica Organizacije.

5. Laboratorija u najvećoj mogućoj meri saraduje sa laboratorijama i institutima na teritorijama država članica u okviru svojih osnovnih i svih dopunskih programa aktivnosti. U meri u kojoj je to u skladu sa ciljevima Organizacije, Laboratorija nastoji da izbegne dupliranje istraživačkog rada koji se sprovodi u navedenim laboratorijama ili institutima.

ČLAN III

Uslovi članstva

1. Države potpisnice Sporazuma od 15. februara 1952. godine, koje su navedene u Preambuli ili koje su doprinele u novcu ili naturi Savetu koji je njime osnovan, i koje su zaista učestvovalе u njegovom radu, imaju pravo da postanu

članice Organizacije tako što će postati potpisnice ove Konvencije u skladu sa odredbama čl. XV, XVI i XVII.

2.

1. Druge države mogu biti primljene u Organizaciju od strane Saveta navedenog u članu IV jednoglasnom odlukom država članica,
2. Ako država želi da se pridruži Organizaciji u skladu sa odredbama prethodnog podstava, može o tome obavestiti direktora. Direktor obaveštava sve države članice o ovom zahtevu najmanje tri meseca pre nego što će Savet o tome raspravljati. Države koje je Savet prihvatio mogu postati članice Organizacije pristupanjem ovoj Konvenciji u skladu sa odredbama člana XVII.

3. Države članice sarađuju u radu Organizacije, osim što država članica nema nikakvu obavezu da finansijski doprinosi bilo kojoj dodatnoj aktivnosti u odnosu na one aktivnosti koje su navedene u stavu 3. člana II. Država članica nema pravo da učestvuje u bilo kojoj aktivnosti za koju nije dala finansijski doprinos.

4. Države članice omogućavaju, u svrhu osnovnih i svih dopunskih programa aktivnosti Organizacije, razmenu ljudi i relevantnih naučnih i tehničkih informacija, pod uslovom da ništa u ovom stavu ne sme

- (a) uticati na primenu zakona i propisa država članica na bilo koju osobu u vezi sa ulaskom, boravkom ili odlaskom sa njihovih teritorija, ili
- (b) zahtevati od bilo koje države članice da saopšti, ili dozvoli saopštavanje bilo koje informacije koju poseduje, ukoliko smatra da bi takvo saopštavanje bilo suprotno interesima njene bezbednosti.

ČLAN IV

Organi

Organizacija se sastoji od Saveta i direktora kome pomaže osoblje.

ČLAN V

Savet

1. Savet se sastoji od najviše dva delegata iz svake države članice koje na sastancima Saveta mogu pratiti savetnici.
2. Savet, u skladu sa odredbama ove Konvencije,
  - (a) određuje politiku Organizacije u naučnim, tehničkim i administrativnim pitanjima;
  - (b) odobrava detaljne šeme istraživanja i odlučuje o svim dopunskim programima aktivnosti Organizacije;
  - (c) usvaja budžet i određuje finansijske aranžmane Organizacije u skladu sa Finansijskim protokolom priloženim ovoj Konvenciji;
  - (d) pregleda troškove i odobrava i objavljuje revidirane godišnje izveštaje Organizacije;
  - (e) odlučuje o potrebnom osoblju;
  - (f) objavljuje godišnji izveštaj;
  - (g) ima druga ovlašćenja i obavlja druge funkcije koje mogu biti potrebne za svrhe ove Konvencije.

3. Savet se sastaje najmanje jednom godišnje na mestima o kojima sam odlučuje.

4. Svaka država članica ima jedan glas u Savetu, s tim da država članica nema pravo glasa u vezi sa aktivnostima navedenim u bilo kom dopunskom programu osim ako nije pristala na finansijski doprinos tom dopunskom programu ili ako se pitanje o kojem se glasa ne odnosi na objekte za čije je troškove dala doprinos.

5. Država članica nema pravo glasa u Savetu ako iznos njenih neplaćenih doprinosa Organizaciji prelazi iznos doprinosa koje je dužna za tekuću finansijsku godinu i prethodnu finansijsku godinu. Savet ipak može, dvotrećinskom većinom svih država članica, dozvoliti takvoj državi članici da glasa ako se uveri da je ovo neplaćanje uzrokovano uslovima izvan kontrole dotične države.

6. Odluke Saveta se donose prostom većinom država članica koje su zastupljene i glasaju, osim ako nije drugačije predviđeno ovom Konvencijom.

7. Savet usvaja svoj poslovnik u skladu sa odredbama ove Konvencije.

8. Prisustvo delegata iz većine država članica je neophodno da bi se stvorio kvorum na svakom sastanku Saveta.

9. Savet bira predsednika i dva potpredsednika koji će biti na funkciji godinu dana i koji mogu biti najviše dva puta uzastopno ponovo izabrani.

10. Savet može osnovati podređena tela koja su potrebna za potrebe Organizacije. Formiranje i mandat tih tela određuje Savet dvotrećinskom većinom svih država članica.

11. Do polaganja njihovih instrumenata ratifikacije ili pristupanja, države pomenute u stavu 1. člana III mogu biti zastupljene na sastancima Saveta i učestvovati u njegovom radu do trideset prvog decembra 1954. godine. Ovo pravo ne uključuje pravo glasa, osim ako dotična država nije dala doprinos Organizaciji u skladu sa odredbama stava (1) člana 4. Finansijskog protokola priloženog ovoj Konvenciji.

ČLAN VI

Direktor i osoblje

1.

(a) Savet dvotrećinskom većinom svih država članica imenuje direktora na određeni period i može ga istom većinom razrešiti. Direktor je glavni izvršni direktor Organizacije i njen zakonski zastupnik. On, u pogledu finansijske administracije Organizacije, postupa u skladu sa odredbama Finansijskog protokola priloženog ovoj Konvenciji. On takođe podnosi godišnji izveštaj Savetu i prisustvuje, bez prava glasa, svim njegovim sastancima.

(b) Savet može odgoditi imenovanje direktora za period koji smatra potrebnim, bilo nakon stupanja na snagu ove Konvencije ili nakon nastanka naknadnog upražnjenog radnog mesta. U tom slučaju, Savet imenuje osobu koja će delovati umesto direktora, lice imenovano tako da ima ovlašćenja i odgovornosti koje određuje Savet.

2. Direktor pomaže naučno, tehničko, administrativno i službeničko osoblje koje Savet smatra potrebnim i koje Savet odobrava.

3. Svo osoblje se imenuje i može biti razrešeno od strane Saveta na preporuku direktora. Imenovanja i razrešenja koja donosi Savet zahtevaju dvotrećinsku većinu svih država članica. Savet može istom većinom delegirati ovlašćenja za imenovanje i razrešenje direktoru. Svako takvo imenovanje i razrešenje mora biti u skladu sa kadrovskim propisima koje će Savet usvojiti istom većinom. Svi naučnici koji nisu članovi osoblja, koje je Savet pozvao da sprovede istraživanja u Laboratoriji, su pod nadležnosti direktora i podležu opštim uslovima koje odobri Savet.

4. Odgovornosti direktora i osoblja u odnosu na Organizaciju imaju isključivo međunarodni karakter. U obavljanju svojih dužnosti oni neće tražiti niti primati uputstva od bilo koje vlade ili bilo kog organa izvan Organizacije. Svaka država članica mora poštovati međunarodni karakter odgovornosti direktora i osoblja, i ne sme nastojati da utiče na njih u obavljanju njihovih dužnosti.

ČLAN VII

Finansijski doprinosi

1. Svaka država članica doprinosi i kapitalnim izdacima i tekućim troškovima rada Organizacije

- (a) za period koji se završava trideset prvog decembra 1956. godine, kao što je navedeno u Finansijskom protokolu priloženom ovoj Konvenciji, i nakon toga;
- (b) u skladu sa skalom o kojoj Savet odlučuje svake tri godine dvotrećinskom većinom svih država članica, i koja se zasniva na prosečnom neto nacionalnom dohotku po faktorskom trošku svake države članice za poslednje tri prethodne godine za koje je dostupna statistika, osim što
  - (i) nijedna država članica neće, u pogledu osnovnog programa, morati da plati doprinose u iznosu većem od dvadeset pet posto od ukupnog iznosa doprinosa za koje Savet proceni da pokrivaju troškove tog programa;
  - (ii) Savet može odlučiti, dvotrećinskom većinom svih država članica, da uzme u obzir sve posebne okolnosti neke države članice i da shodno tome prilagodi njen doprinos.

2. Doprinosi koje država članica plaća u skladu sa stavom 1. ovog člana obračunavaju se i primenjuju samo na konkretne aktivnosti za koje je ona pristala da da doprinos. U slučaju da neke države članice ne učestvuju u dopunskom programu, Savet procenjuje skalu doprinosa za taj program među državama članicama koje učestvuju, po osnovu koji je naveden u podstavu (b) stava 1. iznad, ali za ovu svrhu, odredba (i) se zanemaruje.

3.

- (a) Savet će zahtevati od država koje postanu potpisnice ove Konvencije nakon trideset prvog decembra 1954. godine, da daju poseban doprinos već nastalim kapitalnim izdacima Organizacije pored doprinosa budućim kapitalnim izdacima i tekućim operativnim troškovima. Iznos ovog posebnog doprinosa utvrđuje Savet dvotrećinskom većinom svih država članica.
- (b) Svi doprinosi koji se daju u skladu sa odredbama gornjeg podstava (a) se primenjuju na smanjenje doprinosa drugih država članica.

4. Doprinosi koji su dospeli prema odredbama ovog člana plaćaju se u skladu sa Finansijskim protokolom koji je priložen ovoj Konvenciji;

5. Direktor može, u skladu sa uputstvima Saveta, prihvatati poklone i zaveštanja Organizaciji, pod uslovom da takvi pokloni ili zaveštanja ne podležu nikakvim uslovima koji nisu u skladu sa ciljevima Organizacije.

ČLAN VIII

Saradnja sa UNESKOM i drugim organizacijama

Organizacija saraduje sa Organizacijom Ujedinjenih nacija za obrazovanje, nauku i kulturu. Ona takođe može, odlukom Saveta koju donosi dvotrećinska većina svih država članica, da saraduje sa drugim organizacijama i institucijama.

ČLAN IX

Pravni status

Organizacija ima pravni subjektivitet na metropolitanskim teritorijama svih država članica. Organizaciji i predstavnicima država članica u Savetu, članovima svih podređenih tela osnovanih u skladu sa stavom 10. člana V, direktoru i članovima osoblja Organizacije se priznaju, na metropolitanskim teritorijama država članica, na osnovu sporazuma koji se sklapaju između Organizacije i svake dotične države članice, sve privilegije i imuniteti ako postoje, a koji su dogovoreni kao neophodni za obavljanje funkcija Organizacije. Sporazum koji treba sklopiti između Organizacije i države članice na čijoj teritoriji se osniva Organizacija, sadrži, pored odredbi koje se odnose na privilegije i imunitete, i odredbe koje uređuju posebne odnose između Organizacije i te države članice.

ČLAN X

Izmene i dopune

1. Savet može državama članicama preporučiti izmene i dopune ove Konvencije i priloženog Finansijskog protokola. Svaka država članica koja želi da predloži amandman, o tome obaveštava direktora. Direktor obaveštava sve države članice o svim amandmanima o kojima je obavešten najmanje tri meseca pre nego što će Savet o njima raspravljati.

2. Svaki amandman, osim amandmana na Finansijski protokol koji je priložen ovoj Konvenciji, preporučen od strane Saveta, zahteva prihvatanje u pisanoj formi od strane svih država članica. On stupa na snagu trideset dana nakon što direktor dobije obaveštenja o prihvatanju od svih država članica. Direktor obaveštava sve države članice o datumu kada će amandman stupiti na snagu.

3. Savet može izmeniti Finansijski protokol priložen ovoj Konvenciji dvotrećinskom većinom svih država članica, pod uslovom da takva izmena nije u suprotnosti sa Konvencijom. Svaka takva izmena i dopuna stupa na snagu dana o kome odlučuje Savet istom većinom. Direktor obaveštava sve države članice o svakoj takvoj izmeni i datumu kada će ona stupiti na snagu.

ČLAN XI

Sporovi

Svaki spor između dve ili više država članica koji se odnosi na tumačenje ili primenu ove Konvencije, koji nije rešen od strane službi Saveta, podnosi se Međunarodnom sudu pravde, osim ako se dotične države članice ne dogovore o nekom drugom načinu poravnanja.

ČLAN XII

Povlačenje

Nakon što je ova Konvencija bila na snazi sedam godina, država članica može pismeno da obavesti direktora o povlačenju iz Organizacije. Takvo povlačenje stupa na snagu na kraju finansijske godine u kojoj je dato obaveštenje ako je to obaveštenje dato u prvih devet meseci te finansijske godine. Ako je obaveštenje dato u poslednja tri meseca finansijske godine, povlačenje stupa na snagu na kraju naredne finansijske godine.

ČLAN XIII

Neispunjavanje obaveza

Ako država članica ne ispuni svoje obaveze prema ovoj Konvenciji, ona prestaje da bude članica Organizacije na osnovu odluke Saveta koju donosi dvotrećinska većina svih država članica.

ČLAN XIV

Raspuštanje

Organizacija se raspušta ako u bilo kojem trenutku postoji manje od pet država članica. Može se raspustiti u bilo koje vreme sporazumom između država članica. U skladu sa svakim sporazumom koji države članice mogu zaključiti u vreme raspuštanja, država na čijoj teritoriji je sedište Organizacije u tom trenutku je odgovorna za likvidaciju, a višak će se raspodeliti između onih država koje su članice Organizacije u vreme raspuštanja, srazmerno doprinosima koje su one zapravo dale od datuma kada su postale potpisnice ove Konvencije. U slučaju deficita, to će ispuniti postojeće države članice u istim proporcijama kao proporcije u kojima su njihovi doprinosi procenjeni za tada tekuću finansijsku godinu.

ČLAN XV

Potpisivanje

Ova Konvencija i priloženi Finansijski protokol, koji je njen sastavni deo, otvorena je za potpisivanje do trideset prvog decembra 1953. godine od strane bilo koje države koja ispunjava uslove iz stava 1. člana III.

ČLAN XVI

Ratifikacija

1. Ova Konvencija i priloženi Finansijski protokol podležu ratifikaciji.
2. Instrumenti ratifikacije se deponuju kod generalnog direktora Organizacije Ujedinjenih nacija za obrazovanje, nauku i kulturu.

ČLAN XVII

Pristupanje

1. Svaka država koja nije potpisnica ove Konvencije, koja ispunjava uslove iz st. 1. ili 2. člana III, može pristupiti Konvenciji i Finansijskom protokolu od prvog januara 1954. godine.
2. Instrumenti pristupanja se deponuju kod generalnog direktora Organizacije Ujedinjenih nacija za obrazovanje, nauku i kulturu.

ČLAN XVII

Stupanje na snagu

1. Ova Konvencija i priloženi Finansijski protokol stupaju na snagu kada sedam država ratifikuje ove instrumente ili im pristupi pod uslovom da

- (a) ukupan procenat njihovih doprinosa na skali utvrđenoj u Aneksu Finansijskog protokola iznosi ne manje od sedamdeset pet posto, i
- (b) je Švajcarska, kao zemlja u kojoj se osniva sedište Organizacije, među tih sedam država.

2. Ova Konvencija i priloženi Finansijski protokol stupaju na snagu za svaku drugu državu potpisnicu ili državu koja pristupa nakon deponovanja njenog instrumenta ratifikacije ili pristupanja, u zavisnosti od slučaja.

ČLAN XIX

Obaveštenja

1. Generalni direktor Organizacije Ujedinjenih nacija za obrazovanje, nauku i kulturu obaveštava sve države potpisnice i države koje pristupaju, kao i sve druge države koje su učestvovala na Konferenciji za organizaciju studija o osnivanju Evropske laboratorije za nuklearna istraživanja, koja je održana u Parizu u decembru 1951. godine i Ženevi u februaru 1952. godine, o deponovanju svakog instrumenta ratifikacije ili pristupanja, i stupanju na snagu ove Konvencije.

2. Direktor Organizacije obaveštava sve države članice i generalnog direktora Organizacije Ujedinjenih nacija za obrazovanje, nauku i kulturu o svakom povlačenju iz članstva ili njegovom prestanku.

ČLAN XX

Registracija

Generalni direktor Organizacije Ujedinjenih nacija za obrazovanje, nauku i kulturu, nakon stupanja na snagu ove Konvencije, registruje Konvenciju kod Generalnog sekretara Ujedinjenih nacija, u skladu sa članom 102. Povelje Ujedinjenih nacija.

U ZNAK SAGLASNOSTI SA NAVEDENIM, dole potpisani predstavnici, koji su za to propisno ovlašćeni od strane svojih vlada, potpisali su ovu Konvenciju.

Sačinjeno u Parizu, prvog dana jula 1953. godine, na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu su oba teksta jednako verodostojna, u jednom originalnom primerku koji će biti deponovan u arhivi Organizacije Ujedinjenih nacija za obrazovanje, nauku i kulturu, čiji će generalni direktor dostaviti overenu kopiju svim državama potpisnicama i državama koje pristupaju, i svim drugim državama koje su učestvovala na Konferenciji za organizovanje studija o osnivanju Evropske laboratorije za nuklearna istraživanja.

FINANSIJSKI PROTOKOL
PRILOŽEN KONVENCIJI O OSNIVANJU EVROPSKE ORGANIZACIJE ZA
NUKLEARNA ISTRAŽIVANJA

DRŽAVE potpisnice Konvencije o osnivanju Evropske organizacije za nuklearna istraživanja (u daljem tekstu: Konvencija).

U ŽELJI da obezbede finansijsku administraciju pomenute Organizacije,

DOGOVORILE su se na sledeći način:

ČLAN 1.

Budžet

(1) Finansijska godina Organizacije traje od prvog januara do trideset prvog decembra.

(2) Direktor najkasnije do prvog septembra svake godine podnosi Savetu na razmatranje i odobravanje detaljne procene prihoda i rashoda za narednu finansijsku godinu.

(3) Procene prihoda i rashoda se dele u opštim stavkama. Transferi unutar budžeta nisu dozvoljeni, osim po ovlašćenju Odbora za finansije iz člana 3. Tačnu formu procena utvrđuje Odbor za finansije na predlog direktora.

ČLAN 2.

Dopunski budžet

Savet, ako okolnosti to zahtevaju, može zahtevati od direktora da dostavi dopunski ili revidirani budžet. Nijedna rezolucija koja se odnosi na dodatne troškove ne smatra se odobrenom od strane Saveta dok on ne odobri procenu koju je direktor dostavio za dodatne troškove.

ČLAN 3.

Odbor za finansije

Odbor za finansije sastavljen od predstavnika svih Sačinjeno u Parizu, prvog dana jula 1953. godine, na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu su oba teksta jednako verodostojna, u jednom originalnom primerku koji će biti deponovan u arhivi Organizacije Ujedinjenih nacija za obrazovanje, nauku i kulturu, čiji će generalni direktor dostaviti overenu kopiju svim državama potpisnicama i državama koje pristupaju, i svim drugim državama koje su učestvovala na Konferenciji za organizovanje studija o osnivanju Evropske laboratorije za nuklearna istraživanja.

ČLAN 4.

Doprinosi

(1) Za period koji se završava trideset prvog decembra 1954. godine, Savet donosi privremene budžetske aranžmane, koji se ispunjavaju doprinosima kako je predviđeno stavom (1) Aneksa ovog Protokola.

(2) Za finansijske godine 1955. i 1956, odobreni budžetski rashodi se pokrivaju doprinosima država članica, koji se procenjuju u istim proporcijama kao i procentualni iznosi navedeni u stavu (2) Aneksa ovog Protokola, pri čemu se podrazumeva da se primenjuju odredbe navedene u (i) i (ii) podstava (b) stava 1. člana VII Konvencije.

(3) Od prvog januara 1957. godine, odobreni budžetski rashodi se pokrivaju doprinosima država članica kako je predviđeno u stavu 1. člana VII Konvencije.

(4) Kada neka država postane članica Organizacije nakon trideset prvog decembra 1954. godine, doprinosi svih država članica se ponovo procenjuju i nova skala stupa na snagu od početka tekuće finansijske godine. Vršse se nadoknade, ako je potrebno, kako bi se osiguralo da su doprinosi koje plaćaju sve države članice za tu godinu u skladu sa novom skalom.

(5) (a) Odbor za finansije, u konsultaciji sa direktorom, određuje uslove pod kojima će se isplate za doprinose vršiti u skladu sa odgovarajućim finansiranjem Organizacije.

(b) Direktor nakon toga obaveštava države članice o visini njihovih doprinosa i datumima kada se isplate izvršavaju.

ČLAN 5.

Valuta doprinosa

Budžet Organizacije se izražava u valuti zemlje u kojoj je sedište Organizacije osnovano. Doprinosi država članica se izvršavaju u toj valuti u skladu sa trenutno važećim aranžmanima plaćanja.

Međutim, Savet može zahtevati od država članica da plate deo svojih doprinosa u bilo kojoj valuti koja može biti potrebna za rad Organizacije.

ČLAN 6.

Fond za obrtna sredstva

Savet može osnovati Fond za obrtna sredstva.

ČLAN 7.

Računi i revizija

(1) Direktor vodi tačan obračun svih računa i isplata.

(2) Savet imenuje revizore koji će u prvoj instanci služiti tri godine i mogu biti ponovo imenovani. Revizori pregledaju račune Organizacije, posebno kako bi potvrdili da je rashod usaglašen, u okviru ograničenja navedenih u Finansijskim pravilima iz člana 3, sa odredbama budžeta, i obavljaće druge funkcije koje su navedene u tim Finansijskim pravilima.

(3) Direktor dostavlja revizorima informacije i pomoć koje oni mogu zahtevati za obavljanje svojih dužnosti.

U ZNAK SAGLASNOSTI SA NAVEDENIM, dole potpisani predstavnici, koji su za to propisno ovlašćeni od strane svojih vlada, potpisali su ovaj Protokol.

Sačinjeno u Parizu, prvog dana jula 1953. godine, na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu su oba teksta jednako verodostojna, u jednom originalnom primerku koji će biti deponovan u arhivi Organizacije Ujedinjenih nacija za obrazovanje, nauku i kulturu, čiji će generalni direktor dostaviti overenu kopiju svim državama potpisnicama i državama koje pristupaju, i svim drugim državama koje su učestvovala na Konferenciji za organizovanje studija o osnivanju Evropske laboratorije za nuklearna istraživanja.

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije – Međunarodni ugovori”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. Ustavni osnov za donošenje zakona

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi člana 99. stav 1. tačka 4. Ustava, prema kome Narodna skupština potvrđuje međunarodne ugovore kada je zakonom predviđena obaveza njihovog potvrđivanja.

II. Razlozi za potvrđivanje međunarodnih ugovora

Evropska organizacije za nuklearna istraživanja je evropska istraživačka organizacija koja predstavlja najveću laboratoriju za istraživanje elementarnih čestica na svetu, naučni projekat CERN je jedan od najvećih i najvažnijih naučnih projekata na svetu, a sam kompleks CERN-a predstavlja najsloženije eksperimentalno postrojenje koje je ikad sagrađeno i najveća „mašina” koja trenutno postoji na svetu. Organizacija je nastala zajedničkim ulaganjem 12 evropskih država (Conseil/Organisation Européen pour la Recherche Nucléaire – CERN), danas ima 23 zemlje članice, 3 zemlje kandidata, 5 zemalja pridruženih članica (među njima trenutno i Republika Srbija), a uz države i organizacije u statusu posmatrača ili uključenih u pojedine programe, CERN predstavlja i mrežu od preko 600 univerziteta i istraživačkih centara. Sa ogromnim godišnjim budžetom (1,14 milijardi švajcarskih franaka u 2017. godini), kompleksnom mrežom akceleratora, deakceleratora, sudarača čestica, pojačivača, sinhronizatora, prstena, kontrolnih centara i prateće infrastrukture i opreme, u CERN-u su nastala najznačajnija naučna otkrića vezana za eksperimente sa elementarnim česticama (npr. 1973: otkriće neutralnih interakcija „slabe nuklearne sile”; 1983: otkriće W i Z bozona; 1989: determinacija svetlosnih neutrina; 1995: prvi put je napravljen anti-vodonika; 1999: otkriće direktnog narušavanja CP simetrije; 2010: izolovano 38 atoma anti-vodonika; 2011: stabilizacija anti-vodonika preko 15 minuta; 2012: verovatno otkriće Higsovog bozona), ali je i kroz CERN projekat ENQUIRE uspostavljena prva širokopojasna mreža sa jednim čvorištem na svetu - „veb” Svetska mreža (World Wide Web), od početka namenjen i naučnicima van CERN-a, koji sistem postaje globalni standard i na kome su danas zasnovani najvažniji svetski pretraživači i veliki veb sajtovi. CERN nije samo obična naučna laboratorija. To je multinacionalni projekat od velikog značaja za razvoj nauke i tehnologije, jer okuplja najveće naučnike u svetu, veliki broj zemalja i veliki broj naučno-obrazovnih institucija. CERN nije toliko stvarao praktična rešenja za probleme svakodnevnice, ali je zato pomogao ljudima da dobiju odgovore na fundamentalna naučna pitanja. CERN je bio i biće uzdanica razvoja nauke u budućnosti i projekat koji će pomoći čovečanstvu da zakorači u budućnost koja će biti obojena novim naučnim saznanjima i novim tehnologijama.

Evropska organizacija za nuklearna istraživanja - CERN, je međuvladina organizacija sa sedištem u mestu Meyrin, u predgrađu Ženeve, osnovana Konvencijom od 1. jula 1953. godine, uz izmene od 17. januara 1971. godine – Konvencija CERN. Angažovanost naučnika iz Republike Srbije u okviru naučnih programa CERN – a započela je Sporazumom o saradnji ICA-RS-0066 u vezi sa naučno-tehničkom saradnjom u oblasti fizike visokih energija zaključenim 8. juna 2001. godine između CERN-a i Republike Srbije, i realizovanim putem Protokola P062/EP/ATLAS i P043/EP/CMS kojima se definišu doprinosi Republike Srbije eksperimentima ATLAS i CMS u CERN –u. Republika Srbija - ministarstvo nadležno

za naučnoistraživačku delatnost i CERN su 2001. godine zaključili Ugovor o naučnoj i tehničkoj saradnji br. 451-01-2879/2001-0, a 2006. godine i Memorandumu o razumevanju, održavanju i organizaciji br. 021-02-5/2006-01.

U vezi sa članstvom čije je pripremanje u junu 2008. godine započeo Savet CERN-a, decembra 2008. godine je, osnovana Radna grupa za naučno i geografsko proširenje CERN –a. Srbija je Pismom o namerama od 13. novembra 2008. godine izrazila želju da se prijavi za dobijanje statusa Države članice CERN -a, CERN je 10. marta 2009. godine prihvatio prijavu za članstvo, zatim je odloženo razmatranje prijava za članstvo u očekivanju podnošenja završnog izveštaja od strane Radne grupe za naučno i geografsko proširenje CERN-a koju je Savet doneo na svojoj Sednici od 18. do 19. juna 2009. godine, da bi se zatim Rezolucijom Saveta od 17. juna 2010. godine (Aneksu 3 „Izveštaja o geografskom proširenju CERN-a”, CERN/2918/Rev.) stvorili uslovi na osnovu kojih je Republika Srbija Rezolucijom Saveta CERN-a od 15. decembra 2011. god. (CERN/2999/RA), prihvaćena kao Pridružena Država članica u etapi koja prethodi članstvu, u skladu sa odredbama Sporazuma između Republike Srbije i Evropske organizacije za nuklearna istraživanja (CERN) u vezi sa davanjem statusa pridruženog članstva kao etape koja prethodi članstvu u CERN-u, potpisanog 10. januara 2012. godine u Ženevi. Sporazum je ratifikovan Zakonom o potvrđivanju Sporazuma između Republike Srbije i Evropske organizacije za nuklearna istraživanja (CERN) u vezi sa davanjem statusa pridruženog članstva kao etape koja prethodi članstvu u CERN-u („Službeni glasnik RS- Međunarodni ugovori”, broj 1/12-148).

CERN nije zatvorena naučna laboratorija, već multinacionalni projekat za razvoj nauke i tehnologije koji je nesporno nezamenjiva tačka dugoročnog razvoja nauke i tehnologije. Državni interes Republike Srbije u pristupanju CERN-u u svojstvu punopravnog članstva je logičan i dugo očekivan rezultat značajne saradnje u učešća naučnika i istraživača Republike Srbije u programima i projektima te specijalizovane međunarodne organizacije, daće nezamenjivi doprinos proširivanju mogućnosti i za pristupanje njenom budžetu, čime će se unaprediti stanje istraživačke delatnosti u Republici Srbiji i znatno popraviti uslovi za bavljenje naučnim radom u nacionalnim visokoškolskim i naučnoistraživačkim ustanovama. Srpske naučnoistraživačke organizacije će biti u ravnopravnom položaju kao i srodne organizacije iz zemalja punopravnih članica CERN, čime će se u značajnoj meri uslovi za naučni rad u Republici Srbiji uključiti u evropski i svetski istraživački prostor, a kroz kolaboracione istraživačke projekte, koji podrazumevaju konzorciono povezivanje i time učešće u upravljanju projektima, trajno će se učvrstiti veze između istraživača u Republici Srbiji i njihovih partnera u Evropi i svetu. Uložena sredstva u članarinu će se kroz učešće domaćih istraživača na projektima vraćati u zemlju i na neposredan način, pa se može očekivati da, uz angažovano i koordinisano učestvovanje u CERN programima, dobit srpske naučnoistraživačke zajednice bude značajnija od finansijskog doprinosa Republike Srbije u budžet CERN-a.

Uz komunikaciju u odnosu na ocenu potrebe finansijskih sredstava za izvršenje obaveza punopravnog članstva i način njihovog obezbeđivanja, predstavnici Republike Srbije su koordinisali aktivnosti da se na nacionalnom nivou obezbedi praćenje realizacije budućeg članstva. To po uzoru na postupanje u odnosu na praćenje realizacije Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Republike Srbije i Evropske organizacije za nuklearna istraživanja (CERN) u vezi sa davanjem statusa pridruženog članstva kao etape koja prethodi članstvu u CERN-, kada je Republika Srbija, pored vrhunskih osnovnih i primenjenih istraživanja, dobila mogućnost učestvovanja državnih i privatnih firmi iz Srbije na tenderima u CERN-u, kao i konkurisanje srpskih građana svih profila za posao u ovoj prestižnoj instituciji. Naime, pre potpisivanja Sporazuma formirana je Komisija za saradnju sa CERN-om, rešenjem broj 337-00-4/2010-01 od 12. maja 2010. godine, iz reda naučnih savetnika

i redovnih profesora, sa Univerziteta u Beogradu i Novom Sadu, kao i iz Instituta za fiziku, a zadatak Komisije je bio da u ime Republike Srbije i sa odgovarajućim telima CERN-a koordinira i prati aktivnosti u ovoj organizaciji. Ministarstvo nadležno za naučnoistraživačku delatnost i tehnološki razvoj je sa Komisijom održalo veliki broj sastanaka po svim aktuelnim temama u prethodnom periodu. Po uzoru na dobre rezultate opisanog načina praćenja aktivnosti, prava i obaveza države pre punopravnog članstva, ocenjeno je da punopravno članstvo povlači za sobom niz dodatnih i značajnih obaveza za našu zemlju, a to u dužem vremenskom periodu. Zbog navedenog, ocenjeno je da sastav te Komisije za saradnju sa CERN-om treba podići na državni nivo, imenovanjem predstavnika više resornih ministarstava (prosveta, nauka i tehnološki razvoj; finansije; spoljni poslovi; kabinet ministra bez portfelja zaduženog za inovacije i tehnološki razvoj), kao i predstavnika Privredne komore Srbije, tako da postojeća komisija preraste u savetodavno naučno/stručno telo novoformirane Državne komisije za saradnju sa CERN-om. Zadatak Državne komisije će biti definisanje stavova vezano za status Republike Srbije u Evropskoj organizaciji za nuklearna istraživanja, kao i formiranje mape puta u ovom procesu.

III. Da li se stvaraju finansijske obaveze za Republiku Srbiju izvršavanjem međunarodnog ugovora

Izvršavanjem Konvencije CERN stvaraju se finansijske obaveze za Republiku Srbiju, koje su navedene u iznosima iz priloženog PFE obrasca.

IV. Procena finansijskih sredstava potrebnih za izvršavanje međunarodnog ugovora

Delegacija Republike Srbije je obavila odgovarajuće pregovore o procedurama koje prethode, kao i nacionalnim procedurama vezano za sticanje svojstva članice CERN-a, uključujući da je generalnom direktoru CERN-a, s obzirom na predstojeće pristupanje Republike Srbije članstvu u CERN-u, potvrđeno da Republika Srbija može da ispunji finansijske obaveze članstva, kako je predviđeno članom VII Konvencije CERN-a, i to plaćanje redovnih godišnjih doprinosa, izračunato na osnovu neto nacionalnog dohotka države u skladu sa važećim rasporedom plaćanja (tj. 50% do 10. februara, a 50% do 10. juna svake godine), kao i isplatu posebnog doprinosa za kapitalne troškove Organizacije, koju je definisao Savet CERN-a u iznosu od 1,25 puta u odnosu na teoretski godišnji doprinos države kandidata. Pisanim putem je potvrđeno da doprinos Republike Srbije za članstvo iznosi 3.166.562,50 švajcarskih franaka za 2019. godinu na osnovu proračuna od 2% CVI- Cost Variation Index, uz podršku da se Savetu CERN-a predloži da odobri način plaćanja kontribucije u jednakim iznosima za period od najviše pet godina, a da je iznos od 20% posebne kontribucije, koji se može smatrati kao doprinos u naturi, još uvek u procesu razmatranja i da će biti razmatran čim CERN pronađe odgovarajući model.

V. Razlozi za donošenje zakona po hitnom postupku

Donošenje ovog zakona po hitnom postupku, predlaže se u skladu sa članom 167. Poslovnika Narodne skupštine („Službeni glasnik RS”, broj 20/12 - prečišćen tekst), iz razloga što je u pitanju potvrđivanje međunarodnih obaveza koje proizilaze iz okončanih brojnih, kontinuiranih i složenih aktivnosti preduzimanih u dužem vremenskom periodu u proteklih nekoliko godina, a intenzivno od 2012. godine, a koje su rezultirale sticanjem svih pretpostavki za neodložno poštovanje propisanih procedura za pristupanje u punopravno članstvo najuglednije međunarodne vladine organizacije u domenu naučnoistraživačke delatnosti iz oblasti nuklearnih istraživanja, koja je, kako u obrazloženju Predloga zakona navedeno, začeta prioriteto sa ciljem istraživačkih uzleta u oblasti fundamentalnih istraživanja, a prerasla u muldidisciplinarnu naučnu laboratoriju. Neodložnim ulaskom u tu, geografski evropsku, a funkcionalno svetsku istraživačku zajednicu, Republika Srbija otvara vrata za dalji razvoj, ali i za prepoznavanje novih naučnih potencijala i kapaciteta i njihovo punopravno uključivanje u međunarodni istraživački prostor.